

เทศน์อบรมฆราวาส ณ สวนแสงธรรม กรุงเทพฯ

เมื่อเช้าวันที่ ๑๘ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๔๘

ผู้เคารพพระพุทธเจ้า ต้องเคารพอาวุโสกันเต

บอกให้พิจารณาผู้ที่จะมาเป็นหัวหน้าวัดนี้ (วัดหลวงปู่เจี๊ยะ) ให้พิจารณาให้ตื่นเรอบอกเด็ดขาดไปแล้วว่าพระชู้ๆ จะรับไว้ไม่ได้ แม้แต่อยู่ในวัดก็ให้ขับหนีเรอบอกเลย มาเป็นเจ้าอาวาสแล้วก็ต้องเป็นผู้มีศีลธรรม ปฏิบัติตนเต็มเหนี่ยว พวกชู้ๆ ชิวๆ พวกมหาโจรจะมาถือว่าอยู่นี้มาก่อนมาหลังไม่ได้ เรอบอก เจ้าอาวาสเป็นเจ้าอาวาสมาตั้งแต่สร้างวัด อันนี้มาทีหลัง แน่ะ เรอบอกไว้เด็ดขาดเลย เพราะนี่เป็นที่ที่เราไว้ เราานิมนต์อาจารย์เจี๊ยะมา นี่ก็แทบตายหนากว่าจะได้พระมาเป็นสมภารเจ้าวัด

การรับที่ที่เขาถวายเป็นวัดแต่ละแห่งๆ โห ต้องคิดมากนะ เราไม่ได้รับส้มสี่ส้มห้าคนถวายที่เป็นวัดมากต่อมากเรารับไม่ได้ คือรับแบบชู้ๆ ปล่อยไปอย่างนั้นไม่ได้สำหรับเรา เมื่อรับตรงไหนต้องปักติดๆ เลย อย่างวัดอาจารย์เจี๊ยะก็พอดีเหมาะสม ตอนนั้นอาจารย์เจี๊ยะท่านกำลังเที่ยวกรรมฐาน ท่านยังไม่มีที่พักที่อยู่เป็นหลักเกณฑ์สมเป็นพระผู้ใหญ่ เราก็เลยนิมนต์ท่านมา เล่าเหตุผลให้ท่านฟังทุกอย่างในวัดนี้ ที่เรารับไว้แล้วมองหาใครก็ไม่เห็น ก็เห็นแต่ท่านนี้แหละให้มาอยู่แถวนี้พอเป็นหลักเป็นเกณฑ์บ้าง ท่านก็ยินดีรับนะ อาจารย์เจี๊ยะท่านถึงมาอยู่วัดภูริทัตฯ

เราก็บาใจตั้งแต่นั้นมาเรื่อย เป็นแต่เพียงคอยสังเกตุคอยฟัง ที่นี้พออาจารย์เจี๊ยะล่วงไปมันก็เป็นปัญหาที่จะมาตั้งเจ้าอาวาสที่เป็นหลักเกณฑ์ของวัด นี่ก็ยุ่งกันมาก ยุ่งกันมากก็คือว่าที่นี้เป็นที่ของเรา เราานิมนต์พระมาเป็นเจ้าอาวาส เจ้าอาวาสองค์นี้ล่วงไปก็เป็นภาระของเราที่จะต้องรับผิดชอบ พระทั้งหลายจึงหมุ่นเข้ามาหาเรา หมุ่นเข้าไปที่อื่นไม่ได้ ผิด ขัดต่อหลักธรรมหลักวินัย นี่ก็ตกลงแล้ว ตกลงให้เรียบร้อยแล้วตามที่คัดเลือกไว้แล้วก็ลงในจุดที่คัดเลือกไว้เรียบร้อยแล้ว ตกลงจะให้ท่านบุญช่วยมาเป็นเจ้าอาวาส

ท่านมีความเข้มแข็งต่อหลักธรรมหลักวินัย แม้แต่เขาจะขอสมณศักดิ์ก็สมณะแสกให้ขอเจ้าคณะนั้นเจ้าคณะนี้ท่านก็ไม่รับ นั่นเข้ากันแล้วกับธรรม ท่านว่าเป็นกังวลกับการปฏิบัติ ไม่สะดวกท่านว่า เขาจะเสนอขอสมณศักดิ์ แล้วตั้งเจ้าคณะตำบลตำบลอะไรขึ้น ท่านบอกท่านไม่รับทั้งนั้นตั้งแต่ต้นแล้ว ตั้งแต่ยังไม่ได้จะเอาตัวเข้ามาเป็นเจ้าอาวาสท่านก็ไม่รับอยู่แล้ว นี่ก็เป็นปฏิปทาที่เป็นธรรมที่น่าบูชาอยู่ เราจับไว้หมดเรื่องเหล่านี้ ถ้าคนไหนเป็นบักกัยศศักดิ์นี้ พวกนี้พวกเป็นบ้า พูดยันๆ เลย

เอาหลักธรรมหลักวินัยเป็นที่ตั้ง ไม่มีอะไรใหญ่ยิ่งกว่าธรรมกว่าวินัย สมณศักดิ์สมณะแสกตั้งขึ้นมาเพื่อเสริมศีลธรรม เสริมศาสนาต่างหาก ไม่ใช่ตั้งขึ้นมาเพื่อเหยียบ

ศาสนา เวลานี้ตั้งขึ้นมามันมาเหยียบศาสนานะ ในครั้งพุทธกาลตลอดมาก็ไม่เคยตั้งอะไร นี่ อาวุโสกันเถ อาวุโสกันเถ คือองค์ศาสดาอยู่ในนั้นเสร็จ อาวุโสคือผู้แก่ กันเถคือผู้อ่อน เคารพกันโดยลำดับ แม้ที่สุดแสดงอาบัติต่อกันก็ต้องมีอาวุโสกันเถเคารพกันตามอายุ พรรษาตลอดมา

นี่คือองค์ศาสดา อาวุโสกันเถคือองค์ศาสดา ตั้งขึ้นมาเหยียบหัวพระพุทธเจ้า ขึ้นมา ตั้งให้สมณศักดิ์ใหญ่กว่าอาวุโสกันเถ คือใหญ่กว่าอาวุโสกันเถ ตัวเท่าเอ็งมันขึ้นไป เหยียบหัวว้าว วัวก็คือศาสดาองค์เอก นี่ที่มันขัด ไม่ขัดจะพูดได้หรือ นี่มันเห็นขัดทนไม่ได้ ต้องพูด เพราะหลักใหญ่คือศาสดา อาวุโสกันเถนี้มากับพระพุทธเจ้าโดยลำดับ จนกระทั่ง บัดนี้คือศาสดาของเราทั้งหลาย ผู้เคารพศาสนาเคารพพระพุทธเจ้า ต้องเคารพ อาวุโสกันเถ จะมาเคารพสมณศักดิ์สมณะแสงไม่ถูก ยันเข้าไปนี่เลยเรา

ตั้งขึ้นมาแล้วให้สมณศักดิ์ใหญ่กว่าอาวุโสกันเถ ผู้มีสมณศักดิ์สูงอายุพรรษาสูง ขนาดไหนก็ให้อยู่เหมือนเณรน้อย สมณศักดิ์สูงให้ไปนั่งเหมือนอึ่งอ่าง นี่มันดูไม่ได้นะ เหยียบหัวพระพุทธเจ้าต่อหน้าต่อตา อาวุโสกันเถเคารพกันมาแต่ไหนไม่เคยบกพร่องเลย สมณศักดิ์นี้มันจะเหยียบขึ้นมาให้อาวุโสกันเถต่ำกว่า คืออายุพรรษามากไม่สำคัญ สมณ ศักดิ์สำคัญกว่า นี่เห็นไหมละมันเหยียบขึ้นมาแล้ว นี่ค้ำนเข้าไปเลย เพราะมันขัดธรรมขัด วินัย เห็นกันอยู่ ยันกันได้

อันนี้มาจากไหน เป็นกาฝากเข้ามาแล้วก็มาเป็นมหาภัยต่อศาสดาองค์เอก รวมแล้ว เป็นมหาภัยต่อศาสนา ต่อพระต่อเณรทั้งหลาย อาวุโสกันเถเลยไม่มีความหมาย ใครมี สมณศักดิ์สูงตำแหน่งไหนตั้งตัวทั้งๆ ที่เป็นขี้ทั้งกองให้เป็นเทวดาขึ้นมา แล้วใครจะไป กราบไหว้ได้ลงคอ ศาสดาองค์เอกอาวุโสกันเถมีอยู่ หลักมันอยู่อย่างนี้ เวลานี้มันเป็นอย่าง นี้ศาสนา ความปรารถนาลามกของพระมันเป็นปรตเป็นผีไปแล้ว จะไม่ให้ว้ายังไง นี่ละที่ว่า หลวงตาค้ำนที่นู่นค้ำนที่นี่ ไม่ค้ำนไต่ยังงี้ก็มันผิดนี่ สิ่งที่ถูกเราไม่เคยค้ำน เรากราบไหว้ บูชาปฏิบัติบูชาท่านมาโดยลำดับ ผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ แม้เป็นพระหนุ่มน้อยก็ตามเคารพ บูชาในธรรมของท่าน ไม่เคารพในอายุพรรษาที่เราแก่กว่า เราก็เคารพธรรมของท่านที่ ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ

ทีนี้เมื่อมันขัดต่อหลักธรรมหลักวินัยของพระพุทธเจ้าแล้ว จะให้นั่งหมอบอยู่ได้ ยังไง ก็ต้องพูดกันซี อย่างพูดอย่างนี้ละ เราพูดโดยเหตุโดยผล โดยหลักโดยเกณฑ์ หลักธรรมหลักวินัยมีอยู่มาเหยียบทำไม หัวพระพุทธเจ้าเป็นหัวศาสดาองค์เอกครอบไป หมดทั้งโลกธาตุ เราสมณศักดิ์ตัวเท่าเอ็งไปเหยียบหาอะไร จะมาอวดดี ตัวเท่าเอ็งไปแข่งว้าว อึ่งอ่างกับว้าวเคยเห็นกันไหม ในนิทานอีสปเขาก็พูด พูดเข้าที่ตี ความจริงมันมีในคัมภีร์ เหมือนกัน เราเห็นในนิทานอีสปตั้งแต่เราเรียนหนังสือ อึ่งอ่างมันอยู่กับรู แม่ไปหากิน มีว้าว

ตัวหนึ่งมันเที่ยวหากิน เหยียบป่วนเปื้อนตามประสาของมัน หากินนั่นกินนี้ อึ่งอ่างขยับนั้น ขยับนี้อยู่ในรู จะไปไหนก็ไปไม่ได้อยู่ในรู กลัวว่าจะมาเหยียบหัวเอาซี

พอดีวัวผ่านไปแล้ว แม่มาก็เล่าให้แม่ฟังๆ “แม่ๆ ตัวอะไรใหญ่ๆ มาเหยียบขยำไป มาอยู่แถวนี้ หนูกลัวมันจะเหยียบหัวหนู” วังนั้นนะ “หนูหลบนั้นหลบนี้อยู่ในนี้ พอตีมันก็ ผ่านไป” “ตัวมันใหญ่ไหม” แม่อึ่งอ่างถาม “ใหญ่แม่ ใหญ่มาก” แม่ก็พองตัวขึ้น “ใหญ่เท่านี้ไหม” แม่ก็พองขึ้นเรื่อย แล้วถามลูกอีก “มันใหญ่เท่านี้ไหม” “อู๊ย ใหญ่กว่านี้แม่” พองไปพองมาอึ่งอ่างเลยท้องแตกเลย วัวก็เป็นวัวอยู่อย่างนั้นไซ้ไหม อึ่งอ่างเลยท้องแตก พวกสมณศักดิ์สมณะแสกที่อวดตัวเป็นอึ่งอ่างพวกท้องมันจะแตกเข้าใจไหม

วัวคือศาสดาองค์เอก คือหลักธรรมหลักวินัย ท่านจะห้วนไหวไปไหน หลักธรรมหลักวินัยก็คือองค์ศาสดาโดยแท้ อึ่งอ่างที่มันเคลือบแฝงเข้ามาเป็นกาฝาก กาฝากนี้เป็นกาฝากมหาภัยต่อองค์ศาสดา ต่อศาสนาด้วย ยกกาฝากนี้ขึ้นไปใหญ่ยิ่งกว่าหลักธรรมหลักวินัยซึ่งเป็นองค์แทนของศาสดา นี่มันเป็นอย่างนี้ มันควรค้ำค้ำ ไม่ควรค้ำค้ำไปหาอะไร ก็หาของดีอยู่แล้ว เวลานี้ศาสดากำลังถูกเหยียบขยำทำลายทุกแบบทุกฉบับด้วยอึ่งอ่าง มันพองตัว มันพองทุกแห่งทุกหน

เรียนนี้ไม่ได้เรียนสนใจเพื่ออรรถเพื่อธรรมนะ เรียนเพื่ออึ่งอ่างทั้งนั้นแหละ เพื่อพองตัวๆ ถ้าเรียนเพื่ออรรถเพื่อธรรมมันก็เป็นประโยชน์ อย่างครั้งพุทธกาลท่านก็เรียนมาแล้ว ยกตัวอย่างเช่นเรียนปริยัติ พระโฏฐิตะท่านเรียน ฟังว่าจบพระไตรปิฎก เป็นอาจารย์สอนพระทั้งหลาย แต่เวลานั้นจะว่าท่านลืมหูหรือไม่ลืมหูก็ไม่แน่มัน แต่พระองค์ทรงทราบในญาณวิถีของพระองค์ พระองค์นี้มีอุปนิสัยจะสามารถเป็นพระอรหันต์ได้อย่างเต็มที่

ทีนี้เวลาพระโฏฐิตะเข้าไปเฝ้าท่าน ท่านก็จับปัญหา เพราะปัญหานี้เพื่อจะเอาผลประโยชน์จากผู้นี้ ยกผู้นี้ขึ้นเป็นอรหันต์นั่นเอง ท่านหาอุบายตำหนิ โฏฐิตะแปลว่า ไบลานเปล่า เรียนเปล่าๆ หัวโล้นเปล่าๆ กินเปล่าๆ นอนเปล่าๆ ตายเปล่าๆ แปลได้ทั้งนั้น มันเปล่าประโยชน์ มันไม่เกิดประโยชน์ ก็บอกว่าเปล่าๆ ทั้งหมด พ่อแม่ครูจารย์มันแปลแปลอย่างนี้เอง ท่านว่าในคราวท่านเป็นโฏฐิตะอยู่ท่านก็เป็นอย่างนี้ ไบลานเปล่า เรียนเปล่าๆ กินเปล่าๆ นอนเปล่าๆ โฏฐิตะ

เวลาท่านพลิกตัวจากโฏฐิตะเป็นอรหันต์ สงฆ์ สรรณ คจฺฉามิ ของพวกเรา พอเข้าไปพระพุทธรเจ้ารับสั่งเลย โฏฐิตะเธอจงเข้ามาเธอจงออกไป โฏฐิตะๆ แปลว่าไบลานเปล่าๆ คือจะตั้งปัญหาทำลายตัวทิฐิมานะ ที่มันหุ้มห่ออุปนิสัยของอรหันต์ให้กระจายออก พระโฏฐิตะท่านฟังตลอด “เอ้ เราก็เรียนมามากมาย เรียนถึงขนาดจบพระไตรปิฎก แทนที่พระพุทธรเจ้าจะทรงชมเชยสรรเสริญสักนิดหนึ่งไม่มีเลย มีแต่โฏฐิตะไบลานเปล่าๆ ทำไม

พระพุทธเจ้าจึงว่าอย่างนี้ ใครๆ ก็ไม่ว่า แต่กับเราที่เรียนสูงๆ น่าจะได้รับคำชมเชย ทำไม กลับกลายเป็นถูกตำหนิติเตียนเอาอย่างนี้ แล้วพระพุทธเจ้าติเตียนใครก็ตาม” ท่านเชื่อ ตรงนี้ละ “ทรงติเตียนก็ตามทรงชมเชยก็ตามมีเหตุมีผลพร้อมเป็นอรรถเป็นธรรมล้วนๆ ท่านทรงตำหนิเราอย่างนี้เราอาจจะมีอุปนิสัยปัจจัยอยู่บ้าง ท่านถึงได้ตำหนิ อะอะกระดิก ตัวไม่ได้ ไปฉีละๆ ขึ้นเรื่อย เป็นยังไง”

จากนั้นมาท่านบอกว่าท่านเกิดความสลดสังเวชที่พระพุทธเจ้าทรงตำหนิ แต่ท่าน องค์เดียว ทั้งๆ ที่เป็นคณาจารย์ใหญ่ แทนที่จะชมเชยสรรเสริญสักนิดหนึ่งไม่มี มีแต่ติลง ติลงเพื่อจะยกขึ้นนั่นเอง พอไปถึงวัดท่านเกิดความสลดสังเวชเต็มหัวใจ ไปถึงวัดมีพระ บริษัทบริวารมากทีเดียวมาเรียนปริยัติกับท่าน ในครั้งพุทธกาลก็มีเรียนปริยัติ เรียนแล้วก็ เพื่อออกปฏิบัติ ไม่ใช่เรียนแล้วเพื่อเป็นอิ่งอ่างนะ อิ่งอ่างพองตัว พอไปถึงวัดเตรียมของ กลางคืน ลูกศิษย์ลูกหาสั้ร่อยห้ำร่อยไม่ให้ใครทราบเลย

เอาปัญหาพระพุทธเจ้าเข้าไปท่อมในหัวใจ ทิฐิมานะอะไรๆ แดกกระจัดกระจาย เหลือแต่ความมุ่งมั่นต่อมรรคผลนิพพาน ไปเตรียมของกลางคืน ออกกลางคืนเลยนะ นี่ พระไปฉีละออกกรรมฐานกลางคืน ไม่ให้ใครทราบเลยในวัด นั่นเห็นไหมละ ท่านทราบอยู่ แล้วว่าสำนักไหนๆ มีผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบมากน้อยเพียงไรท่านก็ทราบ อย่างเราๆ ทั้งหลายทราบพระดีพระชั่วอย่างทุกวันนี้ ทำไมจะไม่ทราบ ไม่ได้ออกปฏิบัติเราก็จิทราบ พระดีพระชั่วเป็นยังไงมันก็รู้อยู่ในหัวใจ ตามี หูมี ใจมี ต้องทราบด้วยกัน ท่านก็ทราบอยู่ แล้วเพราะท่านเป็นคณาจารย์ใหญ่อยู่แล้ว

พอออกจากนี้ปั๊บบ้างเข้าสำนักพระกรรมฐานเลย นี่ท่านคัดเลือกไว้แล้วในใจ ออกนี้ก็ เข้าปั๊บบ้างเข้าไปหาสำนักกรรมฐาน พระกรรมฐานในสำนักนั้นตั้งแต่หัวหน้าลงมาหาเถรเป็น พระอรหันต์ทั้งนั้น ท่านคัดเลือกได้อย่างเหมาะสมมาก พอเข้าไปกราบไหว้ถวายตัวเป็นลูก ศิษย์ท่าน เพื่อศึกษาอรรถธรรมทางปฏิบัติกับท่าน ท่านก็ทดลอง นั่นเห็นไหมละพระ อรหันต์ท่านโง่เมื่อไร ท่านก็ทำท่าทดลอง “อู๊ย ผมไม่ได้ศึกษาเล่าเรียนอะไร บวชแล้วก็เข้าไปในป่าในเขา ท่านศึกษามากมายกายกอง เรียกว่าเป็นพระไตรปิฎกเคลื่อนที่ก็ได้ แล้ว จะมาศึกษากับพวกผมนี้ ตัวเท่าอึ่ง ความรู้เท่าหางอึ่ง” “ยังงี้ก็ตามขอถวายเลย”

พอขอถวาย ท่านทดลองดูแล้วพระอรหันต์ ท่านทดลองดูทิฐิมานะ ท่านจึงหยังเสียง ออกมาอย่างนี้ ทางนั้นก็ยอมรับทุกประตู พอยอมรับทุกประตูแสดงว่านี่ท่านมาเพื่ออรรถ เพื่อธรรมจริงๆ เอาโลไปหาองค์นั้น ถ้างั้นในห้องนี้ลองสอนดูจะเป็นยังไง ท่านหันเข้าไป เลย เข้าไปหาองค์นั้นมอบถวายเป็นลูกศิษย์ทันที องค์นั้นก็โลไปหาองค์นั้น คือองค์นั้นก็มารับ องค์นั้นก็มารับ นี่จะเรียกว่าอุบายของท่าน ดัดทิฐิมานะที่สูงเด่นให้หมอบราบเสียก่อน จึง จะเอาธรรมสอดเข้าไปเข้าใจไหมละ

จนกระทั่งสามเณรน้อย นี่ก็พระอรหันต์ พอถึงสามเณรน้อย นี่สุดท้ายนะ พอเข้าไป
 นั้นก็ไปกราบขอเป็นลูกศิษย์เณรน้อย เณรน้อยก็สนุกพูด “โอ๊ย ผมก็เป็นเด็ก บวชมาไม่ได้
 ก็ปีก็เดือนอะไร อาจารย์ก็เป็นอาจารย์ใหญ่จะให้ผมสอนได้ยังไง ผมสอนไม่ได้” ปฏิเสธไป
 เสียก่อน อาจารย์ใหญ่ฟังอยู่นั่น ท่านหยั่งดูแล้ว “เออ ลองดูเณร บางทีอุปนิสัยวาสนามัน
 จะเกี่ยวโยงกัน ทดลองดู เมื่อต่างคนต่างมีเจตนาดีต่อกันแล้วก็เป็นมงคลทั้งนั้นละ ท่าน
 เป็นผู้ใหญ่ท่านน้อมตัวเข้ามาสู่ธรรม ซึ่งเป็นธรรมชาติที่สูงส่ง เราก็กฎบัตรธรรมที่เป็น
 ธรรมชาติสูงส่ง ต่างคนต่างมีความดีเจตนาดีด้วยกันรับกันได้ ผู้ใหญ่ผู้น้อยไม่สำคัญ เอ้า
 ทดลองดู บางทีนิสัยวาสนาเข้ากันได้ก็จะไปกันได้” เณรเลยรับ นั่นเห็นไหม ฟังเสียง
 อาจารย์ใหญ่ เณรรับ

รับกันอย่างนั้นจริงๆ ในคัมภีร์มีจริง ๆ ชัดเจนมากทีเดียว พระเถระไปฐิละนั้นเป็น
 เหมือนสามเณรน้อย สามเณรน้อยเป็นเหมือนพญาราชสีห์ ทั้งๆ ที่เณรก็เป็นเณร คือยก
 เณรขึ้นสูงสุด และให้พระเถระองค์นี้ไปฐิละเป็นสามเณรน้อย ไปไหนสะพายย่าม ตามไป
 เลย ที่นี้เณรก็หาอุปายทดลอง ทดลองทิลุमानะ นี้ละก่อนอื่น ถึงจะถากถางเข้าไปหาต้นตอ
 มันได้ เอาหนามรอบๆ นี้ก่อน ทิลุमानะมันเป็นขวากเป็นหนามรอบ ท่านทดลอง “นี่
 อาจารย์ ผมอยากได้อันนี้นั้นนะ อาจารย์จะพอเอามาให้ได้ไหม”

บางทีไปเอาอะไรอยู่ในกอไผ่ หนามสุมๆ แน่นๆ อยู่ในนั้น ต้องการของอยู่ในนั้น
 คือบอกว่าให้ครองผ้าเข้าไป ท่านครองผ้าเลย พอจวนจะเข้าไปถึง “เอาละผมไม่เอาละ”
 คือทดลองทิลุमानะ จะไปเอาของอยู่ในกลางกอไผ่ครองผ้าไปมันจะไปได้อย่างไรใช้ไหม เณร
 ก็ให้ทำ ทางนี้ก็ทำตาม แล้วทดลอง ทดลองแบบนี้เห็นว่าลงใจ สมกับคำว่ามุ่งหน้ามาศึกษา
 เล่าเรียน มาถวายตัวเพื่ออรรถเพื่อธรรม

ท่านเริ่มสอนยันเช้า นั่นละอรหันต์สอน ตา หู จมูก ลิ้น กาย จิต เป็นทางเดินของ
 กิเลสที่มันออกหากินทั้งมวล เณรท่านสอนว่า มีจอมปลวกใหญ่ แล้วมันมีช่องใหญ่อยู่หก
 ช่อง เณรสอนนะ ตา หู จมูก ลิ้น กาย แต่ละช่องๆ ใจเป็นช่องใหญ่ ให้ท่านปิดตา หู จมูก
 ลิ้น กาย ให้หมด เพราะเป็นช่องหากินของเหี้ยใหญ่ ท่านบอกว่าเหี้ยใหญ่นะ มันออกหากิน
 ตามนี้ ให้ท่านปิดช่องทั้งหมดเหลือแต่ช่องใหญ่ช่องเดียว ท่านจงนั่งเฝ้าอยู่ที่ช่องใหญ่นี้
 เหี้ยมันออกมาแล้วจะจับเหี้ยได้ จะจับได้ช่องนี้ ปิดช่องอื่นแล้วมันออกไม่ได้ มันจะออก
 ช่องเดียว ให้ท่านตั้งสติจ่ออยู่กับช่องนี้

ท่านก็ทำอย่างนั้น ท่านก็ภาวนาจิตของท่านสงบผิงเลย นี่จิตไม่ให้ไปไหน ให้อยู่
 เฉพาะจิต ไม่ให้ไปส่งมันออกช่องนั้นช่องนี้ ทางหูทางตามาสัมผัสสัมผัสมันไม่สำคัญไม่เอา
 เลย รออยู่ที่จิต ความรู้ที่มันจะปรุงขึ้นมาจากใจ ท่านสำเร็จขั้นมัธยัสถ์แล้ว จิตก้าวขึ้นสู่
 ธรรมชั้นสูงโดยเร็วนะ นี้ละเณรสอน จอมปลวกมีหกช่อง ช่องที่หกคือช่องใหญ่ เป็นช่องที่

จิตมันออก แต่ท่านเรียกว่าเหี้ยใหญ่ เหี้ยใหญ่มันเที่ยวหากิน ออกทางตา ทางหู ทางจมูก ทางลิ้น ทางกาย และทางใจ นอกนั้นให้ท่านปิดให้หมด เหลือไว้ตั้งแต่ช่องใหญ่ช่องเดียว แล้วคอยดูเหี้ยใหญ่มันจะขึ้นมา

เหี้ยใหญ่คือจิตมันจะคิดจะปรุงขึ้นมา ท่านได้สำเร็จเป็นอุเบกขา เป็นขั้นสูง วางอุเบกขาในสิ่งทั้งหลายได้ ท่านฉลาดไหมเถรเป็นอาจารย์ของพระเถระ ดูอุบายวิธีของท่าน ปฏิบัติต่อกันนะ พอจากนั้นแล้วก็พาพระเถระองค์นี้ไปเฝ้าพระพุทธเจ้า นี่สมควรแล้วจะเข้าช่องแล้ว เข้าช่องวิมุตติหลุดพ้นพุดง่าย ๆ เถรไม่ยอมที่จะสอนให้เป็นความหลุดพ้นแก่พระเถระโดยลำพังเถรเองนะ ต้องให้เกียรติพระเถระ เมื่อจิตได้เข้าช่องนี้แล้วยังไงจะหลุดพ้น พาพระเถระไปเฝ้าพระพุทธเจ้าแล้ว พระองค์ก็ใส่ปัญหาแยะมาเลย “เป็นยังไงเถรลูกศิษย์ของเธอ” “อู๊ย หน้าที่ต้องดีไม่ได้ อาจารย์องค์นี้เป็นอาจารย์ที่ต้องการอรรถการธรรมอย่าง ยิ่ง หน้าที่ต้องดีไม่ได้เลย หายาก”

พอไปนั้นเถรเรียกว่ายกพระเถระมอบถวายพระพุทธเจ้า เถรนี้หลีกหนีไปเลย พระพุทธเจ้าสอนเอง สำเร็จพระอรหันต์ขึ้นมาต่อพระพักตร์พระพุทธเจ้า โดยเถรหลีกตัว ให้เกียรติพระเถระ ถ้าเถรจะสอนให้เป็นอรหันต์เดี๋ยวนั้นก็สอนได้ แต่เพื่อเกียรติพระเถระ จึงเอาพระเถระไปมอบให้พระพุทธเจ้า สำเร็จต่อพระพักตร์พระพุทธเจ้า แล้วก็มีเกียรติทั้งสอง เถรก็เป็นเกียรติอีกซึ่งอันหนึ่ง นี่ละเรื่องราว เรื่องโปลฐะที่เรียนเปล่า ๆ ไบลานเปล่า ถ้าเรียนเปล่า ๆ ไม่สนใจปฏิบัติก็เป็นไบลานเปล่า เป็นนอนและกระดาศ ถ้าตั้งใจปฏิบัติเรียนเป็นมงคล ๆ จากนั้นท่านก็ยกคาถาขึ้นมา

โยคา เว ชายเต ฐริ	อโยคา ฐริสงขโย
เอตฺ เทวธาปถึ ญตฺวา	ภวาย วิภวาย จ
ตลตฺตานํ นิเวเสยฺย	ยถา ฐริ ปวทุตฺตติ.

ที่พระพุทธเจ้าประทานพระโอวาทองค์นั้นะ ท่านสำเร็จอรหันต์ต่อพระพักตร์พระพุทธเจ้า นี่เป็นเกียรติใหม่ พระเถระนั้นก็เกียรติต่อพระพักตร์พระพุทธเจ้า เถรนี้ก็เกียรติอยู่ลึก ๆ ท่านรักษาเกียรติกันโดยธรรม ไม่มีแบบรักษาเกียรติกันด้วยกิเลส ตัณหาอื้ออ่าง หาพองนั้นพองนี้ เหยียบหัวพระพุทธเจ้าลงมาโดยลำดับ อาวุโสกันเตจะไม่ให้มี ให้มีแต่สมณศักดิ์สมณะแสกเต็มบ้านเต็มเมือง ตัวเท่าอึ่ง มันเกิดประโยชน์อะไร อาวุโสกันเตพระพุทธเจ้าพาสัตว์โลกครองกันมานมนาน เคารพต่อผู้ใหญ่น้อย

อันนี้อื้ออ่างตั้งสมณศักดิ์ขึ้นมาในวันนั้น ว่าเป็นสมณศักดิ์ใหญ่เหยียบหัวพระเถระ อาวุโสกันเตไม่มี เหยียบแหลกไปหมด ใช้ไม่ได้ เดี๋ยวนีกำลังออก ในประเทศไทยของเรามีแต่อื้ออ่าง ตั้งสมณศักดิ์ เป็นบ้ำสมณศักดิ์แล้วเวลานี้ ใครก็จะขอสมณศักดิ์ ขอความดีความชอบ ขอลม ๆ แล้ง ๆ ได้ชื่อเป็นสมณศักดิ์มาตัวเองแล้ว ตัวเองเหมือนกงมูตรกงคุณ

ไม่สนใจ อยากได้แต่ชื่อแต่นามเป็นสมณศักดิ์ แล้วเป็นอึ่งอ่างไปนั่งอยู่ตรงข้างหน้าของพระมหาเถระ ซึ่งเป็นอาวุโสภันเตจากพระพุทธเจ้า โดยไม่คำนึงว่าอายุอายุมีหรือไม่ในโลกนี้ ในตัวเรามีหรือไม่ว่าอายุนั้นนะ

ตัวอึ่งอ่างตัวนี้ได้สมณศักดิ์สูงๆ ลมๆ แล้งๆ มาเหยียบหัวพระพุทธเจ้าคืออาวุโสภันเต มันสมควรไหม ต้องเอากันตรงนี้ซิ หลักธรรมหลักวินัยมีอยู่ ที่เทิดทูนให้ตายใจคือหลักธรรมหลักวินัย หลักธรรมหลักวินัยคือองค์ศาสนา สมณศักดิ์สมณะแสดใครเทิดทูน ที่ท่านตั้งสมณศักดิ์ให้ก็เพื่อเป็นความดีความชอบ ส่งเสริมให้ผู้ได้รับสมณศักดิ์มีแก้ไขปฏิบัติดีปฏิบัติชอบสูงส่งขึ้นไป ให้เป็นที่เคารพนับถือแก่ประชาชน ไม่ได้ตั้งขึ้นไปเพื่อเป็นอึ่งอ่างไปนั่งขวาง และเหยียบหัวพระพุทธเจ้าอยู่ตรงหน้าด้วยสมณศักดิ์ โดยที่พระพุทธเจ้ามีอาวุโสภันเต อย่างนี้ท่านไม่เคยทำ

เดี๋ยวนี้เกิดแล้วนะ เต็มอยู่เต็มบ้านเต็มเมือง จะว่าอะไร ธรรมวินัยมีอยู่เอามาแย้งกันซิ มาตั้งมาด้นทำไม พระแท้ๆ คือด้านหาอะไร ถ้าพระคือไม่มีที่ไหนที่จะเป็นที่เกาะที่ยึดได้นะพระคือ ร้อนมาขนาดไหนวิ่งเข้าหาพระ...เย็นนะ แต่นี้วิ่งเข้าหาเป็นไฟเผากันไปเลยใช้ไม่ได้ เอาละวันนี้พูดเพียงเท่านี้ สมณศักดิ์สมณะแสดมันกำลังเป็นบ้ำกันเวลานี้ หลวงตาบัวก็มีสมณศักดิ์ หลวงตาบัวก็เป็นเจ้าคุณบัว ที่แรกตั้งพระครูไม่เอา ปิด ฟาดที่สองขึ้นชั้นราช ที่สามขึ้นชั้นธรรม พอขึ้นชั้นธรรมเอาใหญ่ละนะ ฟัดกันบ้างกับผู้ใหญ่ในสำนักใหญ่นั้นแหละ

นี่ตั้งราชแล้ว เทพไม่อยู่นะ ขึ้นธรรมแล้ว จากธรรมนี้แล้วรองสมเด็จพระเจ้าจะไม่อยู่นะ มันจะป็นขึ้นสมเด็จพระเจ้านี่นะ ไม่ได้จะอย่ามาตั้งอีก การที่เราจับนี้เราจับด้วยเหตุผลเต็มตัว เราทนรับเอาเฉยๆ ต่อแต่นี้ไปอย่ามาทำอีกนะ เดี่ยวนี้ยังเจียบๆ อยู่ เราก็มียสมณศักดิ์ แต่ไม่ใช่เป็นสมณศักดิ์อึ่งอ่างขึ้นเหยียบหัวพระพุทธเจ้า สมณศักดิ์หมอบพระพุทธเจ้า เอาละพอ

(ขอถามปัญหาว่า ทำยังไงจะชนะกิเลสตัวเลื้อยตัวหอมอนที่มันดึงดูดเหลือเกินเจ้าคะ) เออโยนมันเข้าป่า ถ้ากิเลสไม่เป็นบ้ำมันไม่วิ่งตามหอมอนละ ถ้ากิเลสเป็นบ้ำมันก็วิ่งตามหอมอน ให้ระวังกิเลสตัวนี้ให้มันจะวิ่งตามหอมอน เอาละพอ

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th

และรับฟังจากสถานีวิทยุสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ และสถานีวิทยุอุดร

FM 103.25 MHz